

Stockholm den 17 mars 2026

R-2025/3124

Till Justitiedepartementet

Ju2025/02760

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 17 december 2025 beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel (SOU 2025:119).

Sammanfattning

Advokatsamfundet är positiv till betänkandets förslag och delar utredningens bedömning att det behövs en mer tydlig och ändamålsenlig människohandelslagstiftning. Ett viktigt steg är således det nya föreslagna brottet olaga tjänsteutnyttjande, men också att det nuvarande nödlägesrekvisitet i straffbestämmelsen avseende människohandel formuleras om för en förenklad tillämpning av den.

Advokatsamfundet välkomnar vidare inrättande av en nationell, oberoende rapportör i enlighet med kraven i EU-direktivet och Europarådets konvention om bekämpande av människohandel.

Synpunkter

Avsnitt 6 om frågor och hjälp och stöd till samt skydd av brottsoffer

Ett av huvudområdena för ändringarna i direktivet rör frågor om identifiering av, hjälp och stöd till samt skydd av brottsoffer. Då detta är något som behöver förbättras avsevärt i Sverige, ställer sig Advokatsamfundet positiv till de överväganden som gjorts,

liksom att det är Jämställdhetsmyndigheten som ska ges i uppdrag att vara nationell samordnare mot människohandel. Dock får arbetet mot människohandel inte enbart bli strategiskt, utan ett nationellt ansvar kräver dessutom praktisk och operativ kapacitet.

Advokatsamfundet vill särskilt framhålla vikten av att regionskoordinatorernas roll fortsatt kommer att vara operativ och inte enbart strategisk, då deras stöd till både brottsutsatta och yrkesverksamma ofta varit avgörande i de förundersökningar som lett vidare till åtal.

Det är regionskoordinatorerna som hjälper till att identifiera potentiella brottsoffer för människohandel/människoexploatering, informerar om rätten till bland annat betänketid, tillfälligt uppehållstånd och juridiskt stöd samt har kontakterna med civilsamhället vid placeringen av dem på skyddade boenden. Deras arbete är ovärderligt för att de utsatta ska känna förtroende och trygghet för svenska myndigheter och rättsväsende.

Advokatsamfundet har även uppmärksammat det som utredningen tar upp angående GRETA:s kritik, liksom det som framkommit vid Riksrevisionens granskning rörande att flera av de som utsätts för människohandel och människoexploatering inte tillräckligt ofta blir identifierade vid polisens arbetsplatsinspektioner. I stället läggs fokus ofta felaktigt på att ta reda på om de anställda saknar arbets- eller uppehållstillstånd och att sedan avvisa dem från landet. Detta utan att de fått tillgång till de rättigheter de har som potentiella brottsoffer. Vidare har flera personer i prostitution eller utsatta för sexuell exploatering under de senaste åren blivit avvisade av gränspolisen utan att först bli identifierade eller erbjudna stöd.

Advokatsamfundet delar därför bedömningen att ett regeringsuppdrag med förstärkt fokus på brottsoffer vid polisens arbete mot arbetslivskriminalitet och gränspolisens arbete vore lämpligt.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander